

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про освіту

№2145-VIII від 5 вересня 2017 року

**(Відомості Верховної Ради України (ВВР),
2017, № 38-39, ст.380)**

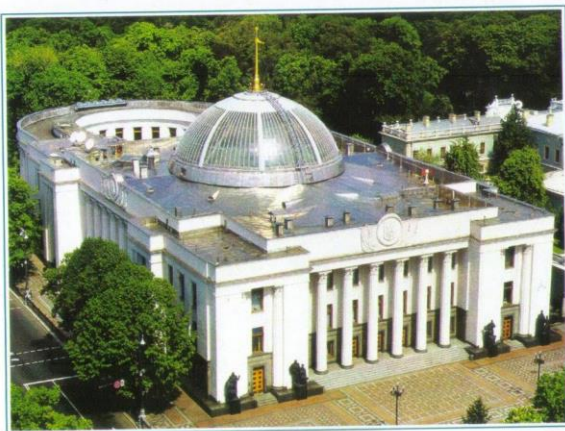
ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

С Е Р І Я
**ЗАКОНИ
УКРАЇНИ**

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про освіту

О Ф І Ц І Й Н Е В И Д А Н Н Я

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

<http://mon.gov.ua/activity/education/reforma-osviti/klyuchovi-novelizakonu-ukrayini-pro-osvitu.html>

Розділ I	Загальні положення
Розділ II	Структура освіти
Розділ III	Заклади освіти
Розділ IV	Стандарти освіти Освітні програми Кваліфікації Документи про освіту
Розділ V	Забезпечення якості освіти
Розділ VI	Учасники освітнього процесу
Розділ VII	Освіта Професійний розвиток Оплата праці педагогічних і науково-педагогічних працівників
Розділ VIII	Управління та контроль у сфері освіти
Розділ IX	Інфраструктура освіти
Розділ X	Фінансово-економічні відносини у сфері освіти
Розділ XI	Міжнародне співробітництво
Прикінцеві та перехідні положення	

Зміни термінів

БУЛО	СТАЛО
навчальний заклад	заклад освіти
загальноосвітній навчальний заклад	заклад загальної середньої освіти
навчально-виховний процес	освітній процес
вищий навчальний заклад	заклад вищої освіти
відповідна вища педагогічна освіта	вища педагогічна освіта за відповідною спеціальністю
надання освітніх послуг	провадження освітньої діяльності

Освіта є основою інтелектуального, духовного, фізичного і культурного розвитку особистості, її успішної соціалізації, економічного добробуту, запорукою розвитку суспільства, об'єднаного спільними цінностями і культурою, та держави.

Метою освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації компетентностей, виховання відповідальних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству, збагачення на цій основі інтелектуального, економічного, творчого, культурного потенціалу Українського народу, підвищення освітнього рівня громадян задля забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору.

Цей Закон регулює суспільні відносини, що виникають у процесі реалізації конституційного права людини на освіту, прав та обов'язків фізичних і юридичних осіб, які беруть участь у реалізації цього права, а також визначає компетенцію державних органів та органів місцевого самоврядування у сфері освіти.

Розділ I

Загальні положення

Стаття 1. Основні терміни та їх визначення

Стаття 2. Законодавство України про освіту

Стаття 3. Право на освіту

**Стаття 4. Забезпечення права на безоплатну
освіту**

Стаття 5. Державна політика у сфері освіти

**Стаття 6. Засади державної політики у сфері
освіти та принципи освітньої
діяльності**

Стаття 7. Мова освіти

Стаття 8. Види освіти

Стаття 9. Форми здобуття освіти

Стаття 1. Основні терміни та їх визначення

1. У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

- 1) ***автономія*** - право суб'єкта освітньої діяльності на самоврядування, яке полягає в його самостійності, незалежності та відповідальності у прийнятті рішень щодо академічних (освітніх), організаційних, фінансових, кадрових та інших питань діяльності, що провадиться в порядку та межах, визначених законом;
- 2) ***академічна свобода*** - самостійність і незалежність учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної, наукової та/або інноваційної діяльності, що здійснюється на принципах свободи слова, думки і творчості, поширення знань та інформації, вільного оприлюднення і використання результатів наукових досліджень з урахуванням обмежень, установлених законом;

- 3) **безоплатна освіта** - освіта, яка здобувається особою за рахунок коштів державного та/або місцевих бюджетів згідно із законодавством;
- 4) **викладацька діяльність** - діяльність, яка спрямована на формування знань, інших компетентностей, світогляду, розвиток інтелектуальних і творчих здібностей, емоційно-вольових та/або фізичних якостей здобувачів освіти (лекція, семінар, тренінг, курси, майстер-клас, вебінар тощо), та яка провадиться педагогічним працівником, самозайнятою особою (крім осіб, яким така форма викладацької діяльності заборонена законом) або іншою фізичною особою на основі відповідного трудового або цивільно-правового договору;
- 5) **електронний підручник (посібник)** - електронне навчальне видання із систематизованим викладом навчального матеріалу, що відповідає освітній програмі, містить цифрові об'єкти різних форматів та забезпечує інтерактивну взаємодію;

- 6) **заклад освіти** - юридична особа публічного чи приватного права, основним видом діяльності якої є освітня діяльність;
- 7) **засновник закладу освіти** - орган державної влади від імені держави, відповідна рада від імені територіальної громади (громад), фізична та/або юридична особа, рішенням та за рахунок майна яких засновано заклад освіти або які в інший спосіб відповідно до законодавства набули прав і обов'язків засновника;
- 8) **здобувачі освіти** - вихованці, учні, студенти, курсанти, слухачі, стажисти, аспіранти (ад'юнкти), докторанти, інші особи, які здобувають освіту за будь-яким видом та формою здобуття освіти;

9) *індивідуальна освітня траєкторія* - персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача освіти, що формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду, ґрунтується на виборі здобувачем освіти видів, форм і темпу здобуття освіти, суб'єктів освітньої діяльності та запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін і рівня їх складності, методів і засобів навчання. Індивідуальна освітня траєкторія в закладі освіти може бути реалізована через індивідуальний навчальний план;

10) *індивідуальна програма розвитку* - документ, що забезпечує індивідуалізацію навчання особи з особливими освітніми потребами, закріплює перелік необхідних психолого-педагогічних, корекційних потреб/послуг для розвитку дитини та розробляється групою фахівців з обов'язковим залученням батьків дитини з метою визначення конкретних навчальних стратегій і підходів до навчання;

- 11) *індивідуальний навчальний план*** - документ, що визначає послідовність, форму і темп засвоєння здобувачем освіти освітніх компонентів освітньої програми з метою реалізації його індивідуальної освітньої траєкторії та розробляється закладом освіти у взаємодії із здобувачем освіти за наявності необхідних для цього ресурсів;
- 12) *інклюзивне навчання*** - система освітніх послуг, гарантованих державою, що базується на принципах недискримінації, врахування багатоманітності людини, ефективного залучення та включення до освітнього процесу всіх його учасників;
- 13) *інклюзивне освітнє середовище*** - сукупність умов, способів і засобів їх реалізації для спільного навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти з урахуванням їхніх потреб та можливостей;

- 14) кваліфікація** - визнана уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей (результатів навчання);
- 15) компетентність** - динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність;
- 16) освітній процес** - система науково-методичних і педагогічних заходів, спрямованих на розвиток особистості шляхом формування та застосування її компетентностей;
- 17) освітня діяльність** - діяльність суб'єкта освітньої діяльності, спрямована на **організацію, забезпечення та реалізацію освітнього процесу** у формальній та/або неформальній освіті;

- 18) освітня послуга** - комплекс визначених законодавством, освітньою програмою та/або договором дій суб'єкта освітньої діяльності, що мають визначену вартість та спрямовані на досягнення здобувачем освіти очікуваних результатів навчання;
- 19) освітня програма** - єдиний комплекс освітніх компонентів (предметів вивчення, дисциплін, індивідуальних завдань, тощо), спланованих і організованих для досягнення визначених результатів навчання;
- 20) особа з особливими освітніми потребами** - особа, яка потребує додаткової постійної чи тимчасової підтримки в освітньому процесі з метою забезпечення її права на освіту;
- 21) педагогічна діяльність** - інтелектуальна, творча діяльність педагогічного працівника або самозайнятої особи у формальній та/або неформальній освіті, спрямована на **навчання, виховання та розвиток особистості**, її загальнокультурних, громадянських та/або професійних компетентностей;

22) *результати навчання* - знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів;

23) *рівень освіти* - завершений етап освіти, що характеризується рівнем складності освітньої програми, сукупністю компетентностей, які визначені, як правило, стандартом освіти та відповідають певному рівню Національної рамки кваліфікацій;

24) *розумне пристосування* - запровадження, якщо це потрібно в конкретному випадку, необхідних модифікацій і адаптацій з метою забезпечення реалізації особами з особливими освітніми потребами конституційного права на освіту нарівні з іншими особами;

- 25) *система освіти*** - сукупність складників освіти, рівнів і ступенів освіти, кваліфікацій, освітніх програм, стандартів освіти, ліцензійних умов, закладів освіти та інших суб'єктів освітньої діяльності, учасників освітнього процесу, органів управління у сфері освіти, а також нормативно-правових актів, що регулюють відносини між ними;
- 26) *спеціальні закони*** - закони України "Про дошкільну освіту", "Про загальну середню освіту", "Про позашкільну освіту", "Про професійно-технічну освіту", "Про вищу освіту";
- 27) *суб'єкт освітньої діяльності*** - фізична або юридична особа (заклад освіти, підприємство, установа, організація), що **проводить освітню діяльність**;
- 28) *універсальний дизайн у сфері освіти*** - дизайн предметів, навколишнього середовища, освітніх програм та послуг, що забезпечує їх максимальну придатність для використання всіма особами без необхідної адаптації чи спеціального дизайну;

29) *якість освіти* - відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, відповідним стандартом освіти та/або договором про надання освітніх послуг;

30) *якість освітньої діяльності* - рівень організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу, що забезпечує здобуття особами якісної освіти та відповідає вимогам, встановленим законодавством та/або договором про надання освітніх послуг.

Стаття 2. Законодавство України про освіту

1. Законодавство України про освіту ґрунтується на **Конституції України** та складається із цього Закону, спеціальних законів, інших актів законодавства у сфері освіти і науки та міжнародних договорів України, укладених в установленому законом порядку.
2. **Підзаконні нормативно-правові акти не можуть звужувати зміст і обсяг конституційного права на освіту**, а також визначених законом автономії суб'єктів освітньої діяльності та академічних свобод учасників освітнього процесу.
Листи, інструкції, методичні рекомендації, інші документи органів виконавчої влади, крім наказів, зареєстрованих Міністерством юстиції України, та документів, що регулюють внутрішню діяльність органу, не є нормативно-правовими актами і не можуть встановлювати правові норми.
3. **Суб'єкт освітньої діяльності має право самостійно приймати рішення з будь-яких питань у межах своєї автономії**, визначеної цим Законом, спеціальними законами та/або установчими документами, зокрема з питань, не врегульованих законодавством.

Стаття 3. Право на освіту

1. **Кожен має право на якісну та доступну освіту.** Право на освіту включає право здобувати освіту впродовж усього життя, право на доступність освіти, право на безоплатну освіту у випадках і порядку, визначених Конституцією та законами України.
2. **В Україні створюються рівні умови доступу до освіти.** Ніхто не може бути обмежений у праві на здобуття освіти. Право на освіту гарантується незалежно від віку, статі, раси, стану здоров'я, інвалідності, громадянства, національності, політичних, релігійних чи інших переконань, кольору шкіри, місця проживання, мови спілкування, походження, соціального і майнового стану, наявності судимості, а також інших обставин та ознак.
3. **Право особи на освіту може реалізовуватися шляхом її здобуття на різних рівнях освіти, у різних формах і різних видів, у тому числі шляхом здобуття дошкільної, повної загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти та освіти дорослих.**
4. **Кожен має право на доступ до публічних освітніх, наукових та інформаційних ресурсів, у тому числі в мережі Інтернет, електронних підручників та інших мультимедійних навчальних ресурсів у порядку, визначеному законодавством.**
5. **Держава здійснює соціальний захист здобувачів освіти у випадках, визначених законодавством, а також забезпечує рівний доступ до освіти особам із соціально вразливих верств населення.**
6. **Держава створює умови для здобуття освіти особами з особливими освітніми потребами з урахуванням індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів, а також забезпечує виявлення та усунення факторів, що перешкоджають реалізації прав і задоволенню потреб таких осіб у сфері освіти.**
7. **Іноземці та особи без громадянства здобувають освіту в Україні відповідно до законодавства та/або міжнародних договорів України.**
8. **Особа, яку визнано біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту згідно із Законом України "Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту", має рівне з громадянами України право на освіту.**
9. **Право на освіту не може бути обмежене законом.** Закон може встановлювати особливі умови доступу до певного рівня освіти, спеціальності (професії).

Стаття 4. Забезпечення права на безоплатну освіту

1. Держава забезпечує:

безоплатність дошкільної, повної загальної середньої, **професійної (професійно-технічної), фахової передвищої** та вищої освіти відповідно до стандартів освіти;

розвиток дошкільної, повної загальної середньої, позашкільної, **професійної (професійно-технічної), фахової передвищої**, вищої і післядипломної освіти відповідно до законодавства.

2. Право на безоплатну освіту забезпечується:

для здобувачів дошкільної та повної загальної середньої освіти - за рахунок розвитку мережі закладів освіти всіх форм власності та їх фінансового забезпечення у порядку, встановленому законодавством, і в обсязі, достатньому для забезпечення права на освіту всіх громадян України, іноземних громадян та осіб без громадянства, які постійно або тимчасово проживають на території України;

для здобувачів позашкільної, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та післядипломної освіти - у закладах освіти чи інших суб'єктів освітньої діяльності **за рахунок фінансування з державного та/або місцевого бюджетів** у порядку, встановленому законодавством;

для здобувачів вищої освіти - у закладах освіти за рахунок фінансування з державного та/або місцевого бюджетів у порядку, встановленому законодавством.

3. Держава гарантує усім громадянам України та іншим особам, які перебувають в Україні на законних підставах, право на **безоплатне здобуття повної загальної середньої освіти** відповідно до стандартів освіти.

Держава гарантує безоплатне забезпечення підручниками (у тому числі електронними), посібниками всіх здобувачів повної загальної середньої освіти та педагогічних працівників у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Стаття 5. Державна політика у сфері освіти

1. **Освіта є державним пріоритетом, що забезпечує інноваційний, соціально-економічний і культурний розвиток суспільства.** Фінансування освіти є інвестицією в людський потенціал, сталий розвиток суспільства і держави.
2. **Державну політику у сфері освіти визначає Верховна Рада України, а реалізують Кабінет Міністрів України,** центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки, інші центральні органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування.
3. **Державна політика у сфері освіти формується і реалізується** на основі наукових досліджень, міжнародних зобов'язань, вітчизняного та іноземного досвіду з урахуванням прогнозів, статистичних даних та індикаторів розвитку з метою задоволення потреб людини та суспільства.
4. **Документами державного прогнозування і стратегічного планування розвитку освіти є** прогноз розвитку освіти України, стратегія розвитку освіти України, відповідні державні, регіональні та місцеві цільові програми, плани діяльності у сфері освіти органів влади. Органи влади забезпечують **відкритий доступ** до зазначених документів шляхом їх оприлюднення **на своїх офіційних веб-сайтах.**
5. **Держава створює умови для здобуття громадянської освіти, спрямованої на формування компетентностей,** пов'язаних з реалізацією особою своїх прав і обов'язків як члена суспільства, усвідомленням цінностей громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина.

Стаття 6. Засади державної політики у сфері освіти та принципи освітньої діяльності

1. Засадами державної політики у сфері освіти та принципами освітньої діяльності є:

✓ людиноцентризм;	✓ гуманізм;
✓ верховенство права;	✓ демократизм;
✓ забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності;	✓ <u>єдність навчання, виховання та розвитку</u> ;
✓ забезпечення рівного доступу до освіти без дискримінації за будь-якими ознаками, у тому числі за ознакою інвалідності;	виховання патріотизму, поваги до культурних цінностей Українського народу, його історико-культурного надбання і традицій;
✓ розвиток інклюзивного освітнього середовища, у тому числі у закладах освіти, найбільш доступних і наближених до місця проживання осіб з особливими освітніми потребами;	формування усвідомленої потреби в дотриманні Конституції та законів України, нетерпимості до їх порушення;
✓ забезпечення універсального дизайну та розумного пристосування;	формування поваги до прав і свобод людини, нетерпимості до приниження її честі та гідності, фізичного або психічного насильства, а також до дискримінації за будь-якими ознаками;
✓ науковий характер освіти;	формування громадянської культури та культури демократії;
✓ різноманітність освіти;	<u>формування культури здорового способу життя, екологічної культури і дбайливого ставлення до довкілля</u> ;
✓ цілісність і наступність системи освіти;	невтручання політичних партій в освітній процес;
✓ прозорість і публічність прийняття та виконання управлінських рішень;	невтручання релігійних організацій в освітній процес (крім випадків, визначених цим Законом);
✓ відповідальність і підзвітність органів управління освітою та закладів освіти, інших суб'єктів освітньої діяльності перед суспільством;	різнобічність та збалансованість інформації щодо політичних, світоглядних та релігійних питань;
✓ інституційне відокремлення функцій контролю (нагляду) та функцій забезпечення діяльності закладів освіти;	державно-громадське управління;
✓ інтеграція з ринком праці;	державно-громадське партнерство;
✓ нерозривний зв'язок із світовою та національною історією, культурою, національними традиціями;	державно-приватне партнерство;
✓ свобода у виборі видів, форм і темпу здобуття освіти, освітньої програми, закладу освіти, інших суб'єктів освітньої діяльності;	сприяння навчанню впродовж життя;
✓ академічна доброчесність;	інтеграція у міжнародний освітній та науковий простір;
✓ академічна свобода;	нетерпимість до проявів корупції та хабарництва;
✓ фінансова, академічна, кадрова та організаційна автономія закладів освіти у межах, визначених законом;	доступність для кожного громадянина всіх форм і типів освітніх послуг, що надаються державою.

2. Освіта в Україні має будуватися за принципом рівних можливостей для всіх.

Стаття 7. Мова освіти

1. Мовою освітнього процесу в закладах освіти є державна мова.

Держава гарантує кожному громадянину України право на здобуття формальної освіти на всіх рівнях (дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої), а також позашкільної та післядипломної освіти державною мовою в державних і комунальних закладах освіти.

Особам, які належать до національних меншин України, гарантується право на навчання в комунальних закладах освіти для здобуття дошкільної та початкової освіти, поряд із державною мовою, мовою відповідної національної меншини. Це право реалізується шляхом створення відповідно до законодавства окремих класів (груп) з навчанням мовою відповідної національної меншини поряд із державною мовою і не поширюється на класи (групи) з навчанням українською мовою.

Особам, які належать до корінних народів України, гарантується право на навчання в комунальних закладах освіти для здобуття дошкільної і загальної середньої освіти, поряд із державною мовою, мовою відповідного корінного народу. Це право реалізується шляхом створення відповідно до законодавства окремих класів (груп) з навчанням мовою відповідного корінного народу України поряд із державною мовою і не поширюється на класи (групи) з навчанням українською мовою.

Особам, які належать до корінних народів, національних меншин України, гарантується право на вивчення мови відповідних корінного народу чи національної меншини в комунальних закладах загальної середньої освіти або через національні культурні товариства.

Особам з порушенням слуху забезпечується право на навчання жестовою мовою та на вивчення української жестової мови.

2. Заклади освіти забезпечують обов'язкове вивчення державної мови, зокрема заклади професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти - в обсязі, що дає змогу провадити професійну діяльність у вибраній галузі з використанням державної мови.

Особам, які належать до корінних народів, національних меншин України, іноземцям та особам без громадянства створюються належні умови для вивчення державної мови.

3. Держава сприяє вивченню мов міжнародного спілкування, насамперед англійської мови, в державних і комунальних закладах освіти.

4. У закладах освіти відповідно до освітньої програми можуть викладатися одна або декілька дисциплін двома чи більше мовами - державною мовою, англійською мовою, іншими офіційними мовами Європейського Союзу.

5. **За бажанням** здобувачів професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти заклади освіти створюють можливості для вивчення ними **мови корінного народу**, національної меншини України як окремої дисципліни.

6. **Держава сприяє створенню та функціонуванню за кордоном закладів освіти, у яких навчання здійснюється українською мовою або вивчається українська мова.**

7. Особливості використання мов в окремих видах та на окремих рівнях освіти визначаються спеціальними законами.

Україна не буде змінювати мовну статтю закону
«Про освіту» - Гриневич

18.12.2017 12:01

Висновок Венеціанської комісії щодо "мовної статті" Закону "Про освіту" не зобов'язує Україну вносити зміну у цю 7 статтю.

Про це міністр освіти і науки Лілія Гриневич сказала журналістам перед засіданням уряду в середу, повідомляє кореспондент Укрінформу.

«Ми не будемо вносити жодних змін до статті 7 Закону «Про освіту». Фактично з рекомендацій Венеціанської комісії впливає лише те, що необхідно продовжити період перехідний, особливо це актуально для тих національних меншин, для яких вивчення української мови є складним», - сказала Гриневич.

За її словами, за цими висновками ми повинні сформулювати модель освіти для національних меншин у законі про загальну середню освіту.

Венеціанська комісія^[1] (також **Венеційська комісія**) — дорадчий орган **Ради Європи** з питань конституційного права, котрий надає **висновки** про відповідність проектів законодавчих актів європейським стандартам та цінностям. Офіційна назва — **Європейська комісія за демократію через право**.

Комісія є форумом, в ході якого країни можуть обмінюватися інформацією, вчитися один у одного, обговорювати ідеї і проекти, пов'язані з конституційними питаннями.

Стаття 8. Види освіти

1. Особа реалізує своє право на освіту впродовж життя шляхом *формальної, неформальної та інформальної освіти*. Держава визнає ці види освіти, створює умови для розвитку суб'єктів освітньої діяльності, що надають відповідні освітні послуги, а також заохочує до здобуття освіти всіх видів.
2. **Формальна освіта** - це освіта, яка здобувається за освітніми програмами відповідно до визначених законодавством рівнів освіти, галузей знань, спеціальностей (професій) і передбачає досягнення здобувачами освіти визначених стандартами освіти результатів навчання відповідного рівня освіти та здобуття кваліфікацій, що визнаються державою.
3. **Неформальна освіта** - це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій.
4. **Інформальна освіта (самоосвіта)** - це освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям.
5. *Результати навчання*, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти в порядку, визначеному законодавством.

Стаття 9. Форми здобуття освіти

1. Особа має право здобувати освіту в різних формах або поєднуючи їх. **Основними формами здобуття освіти є:**
 - ✓ інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева);
 - ✓ індивідуальна (екстернатна, сімейна (домашня), педагогічний патронаж, на робочому місці (на виробництві);
 - ✓ дуальна.
2. **Очна (денна, вечірня)** форма здобуття освіти - це спосіб організації навчання здобувачів освіти, що передбачає їх безпосередню участь в освітньому процесі.
3. **Заочна** форма здобуття освіти - це спосіб організації навчання здобувачів освіти шляхом поєднання очної форми освіти під час короткочасних сесій і самостійного оволодіння освітньою програмою у проміжку між ними.
4. **Дистанційна** форма здобуття освіти - це індивідуалізований процес здобуття освіти, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу у спеціалізованому середовищі, що функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.
5. **Мережева** форма здобуття освіти - це спосіб організації навчання здобувачів освіти, завдяки якому оволодіння освітньою програмою відбувається за участю різних суб'єктів освітньої діяльності, що взаємодіють між собою на договірних засадах.
6. **Екстернатна** форма здобуття освіти (екстернат) - це спосіб організації навчання здобувачів освіти, за яким освітня програма повністю засвоюється здобувачем самостійно, а оцінювання результатів навчання та присудження освітньої кваліфікації здійснюються відповідно до законодавства.
7. **Сімейна (домашня)** форма здобуття освіти - це спосіб організації освітнього процесу дітей самостійно їхніми батьками для здобуття формальної (дошкільної, повної загальної середньої) та/або неформальної освіти. Відповідальність за здобуття освіти дітьми на рівні не нижче стандартів освіти несуть батьки. Оцінювання результатів навчання та присудження освітніх кваліфікацій здійснюються відповідно до законодавства.
8. **Педагогічний патронаж** - це спосіб організації освітнього процесу педагогічними працівниками, що передбачає забезпечення ними засвоєння освітньої програми здобувачем освіти, який за психофізичним станом або з інших причин, визначених законодавством, зокрема з метою забезпечення доступності здобуття освіти, потребує такої форми.
9. **Здобуття освіти на робочому місці** - це спосіб організації навчання здобувачів освіти, завдяки якому оволодіння освітньою програмою (як правило, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти) відбувається на виробництві шляхом практичного навчання, участі у виконанні трудових обов'язків і завдань під керівництвом фахівців-практиків, залучених до освітнього процесу.
10. **Дуальна форма здобуття освіти** - це спосіб здобуття освіти, що передбачає **поєднання навчання осіб у закладах освіти (в інших суб'єктів освітньої діяльності) з навчанням на робочих місцях на підприємствах**, в установах та організаціях для набуття певної кваліфікації, як правило, на основі договору.
11. Особливості застосування форм здобуття освіти для різних рівнів освіти можуть визначатися спеціальними законами.
12. Положення про форми здобуття освіти затверджуються центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.